Przedszkole Miejskie nr 11 w Słupsku „Calineczka”

Program
z zakresu edukacji zdrowotnej
dla dzieci 5 – 6 letnich

„Bezpieczny przedszkolak”

Program opracowała:

mgr Halina Stepnowska

Słupsk – grudzień 2013

Spis treści:

I. Wstęp

II. Założenie programu i określenie problemu

III. Cele ogólne

IV. Cele operacyjne, czyli przewidywane osiągnięcia dziecka

V. Tematyka, harmonogram, cele ogólne i operacyjne zajęć

VI. Sposoby realizacji

VII. Literatura

VIII. Ankieta dla rodziców

I. Wstęp

Współczesna cywilizacja oprócz dobrodziejstw związanych z postępem naukowo-technicznym, czasami w brutalny sposób wkracza w nasze życie. Rodzice nie zawsze mogą towarzyszyć swoim pociechom i czuwać nad ich bezpieczeństwem.

Stąd właśnie najważniejszym obowiązkiem nauczyciela przedszkola jest zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa w szerokim tego słowa znaczeniu. Aby właściwie przygotować dziecko do roli pieszego czy pasażera należy w nim wyzwolić umiejętność współżycia z ludźmi – życzliwość, zrozumienie, uwrażliwienie na potrzeby innych, zdolność kierowania i podporządkowania w zależności od sytuacji, słuchanie poleceń, wdrażanie do utrzymywania porządku, troszczenie się o słabszych oraz rozwijanie refleksu i koncentracji to niezwykle ważne czynniki, które mają duży wpływ na prawidłowy rozwój dzieci i związane z nim bezpieczeństwo. Nauczyciel jak najwcześniej powinien uświadomić dzieciom różne niebezpieczeństwa, które mogą wystąpić w jego najbliższym otoczeniu oraz przyzwyczaić je do przestrzegania zakazów oraz nakazów. Ponadto dzieci powinny nauczyć się oceniać okoliczności i rozpoznawać sytuacje niebezpieczne, powinny znać zagrożenia czyhające na nie. Powinny wiedzieć, przede wszystkim, w jaki sposób ich unikać, a gdy zaistnieją, jak sobie poradzić.

Wychowanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa nie powinno jednak kształtować u dzieci nieufnej postawy wobec dorosłych. Pozostawiając dziecku możliwie dużo swobody, powinno się jak najwcześniej uświadomić mu różne zagrożenia, które mogą wystąpić w jego najbliższym otoczeniu. To nie tylko wdrażanie go do przestrzegania zakazów i nakazów, ale przyzwyczajanie do „pewnych" ograniczeń jego wolności. Ważne jest też poznawanie przez dziecko sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych a także niebezpiecznych.

Wiek przedszkolny jest najbardziej właściwy do wyrabiania u dzieci umiejętności i nawyków, a osiągnięcie znaczących efektów, kształtowanie właściwych postaw dzieci wobec problemów bezpieczeństwa wymaga od nauczycieli przedszkola działań systematycznych oraz długofalowych.

Bezpieczeństwo dzieci przebywających w przedszkolu jest bardzo ważne, ponieważ bezpieczne dziecko to dziecko szczęśliwe, wesołe i ufne.

II. Założenia programu i określenie problemu.

Program autorski „Bezpieczny przedszkolak” został opracowany z myślą o zagrożeniach, z jakimi mogą zetknąć się mogą dzieci we współczesnej rzeczywistości. Opracowanie tego programu w zdecydowany sposób pomoże wychowankom przedszkola rozpoznać niebezpieczeństwa, przewidywać ich skutki oraz podejmować odpowiednie do sytuacji działania.

W związku z tym opracowany przeze mnie program dotyczący edukacji bezpieczeństwa dla dzieci 5 i 6 letnich wyposaży moich wychowanków w wiedzę, umiejętności, a także nawyki bezpiecznego postępowania w życiu codziennym. Moim celem jest wychowanie dzieci na ludzi otwartych na świat, umiejących znaleźć w nim swoje miejsce bez agresji, przemocy i sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu.

Na realizację treści zawartych w programie nie przewiduję dokładnie określonego limitu czasu w ciągu dnia. Moim zdaniem powinno się wykorzystywać każdą sytuację na kształtowanie postaw sprzyjających bezpieczeństwu zarówno podczas zabawy jak i nauki. Nie mniej jednak, wdrożenie poszczególnych treści musi być przemyślane. Chodzi tu przede wszystkim o to, aby proces nauczania był świadomy, celowy oraz systematyczny.

Podstawowe założenia wynikające z programu mają nie tylko aktywizować, ale również inspirować dzieci do sytuacji, w których będą mogły wykazać się zdobytym doświadczeniem.

Projekt edukacyjny zawiera hasła dotyczące w szczególności:

1) zachowania bezpieczeństwa podczas zabaw w domu, na powietrzu i w przedszkolu;
2) poznawania zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego i ich przestrzegania;
3) zachowania bezpieczeństwa w kontakcie z urządzeniami elektrycznymi i mechanicznymi, nieznanymi przedmiotami czy substancjami;
4) uświadamianie dzieciom, czym grozi zabawa m.in. zapałkami, opakowaniami szklanymi, ostrymi przedmiotami; wyuczenia zachowania się w typowej sytuacji zagrożenia zdrowia i życia;
5) unikania zagrożeń.

III. Cele ogólne:

1. kształtowanie u dzieci bezpiecznych zachowań w czasie zabaw w domu, w przedszkolu, na placu zabaw;
2. zapoznanie w procesie wychowania i nauczania z sytuacjami zagrażającymi bezpieczeństwu zdrowia i życia oraz sposobami przeciwdziałania tym niebezpieczeństwom, wdrażanie do unikania zagrożeń;
3. przygotowanie dzieci do samopomocy w sytuacjach problemowych;
4. poznanie i przestrzeganie przepisów ruchu drogowego;
5. rozumienie problemów ludzi niepełnosprawnych, chorych oraz cierpiących;
6. uświadomienie zagrożeń związanych z dostępem do Internetu, w tym gier komputerowych;
7. kształtowanie postawy asertywnej.

IV. Cele operacyjne projektu edukacyjnego, czyli przewidywane osiągnięcia dziecka:

1. umiejętność zachowania bezpieczeństwa podczas zabaw w przedszkolu oraz na podwórku;
2. bezpieczna droga przedszkolaka;
3. umiejętność udzielania pierwszej pomocy;
4. zachowanie ostrożności wobec zwierząt, roślin, lekarstw i środków chemicznych;
5. udzielanie pomocy przedmedycznej, podejmowanie próby nauki reanimacji poszkodowanego;
6. profilaktyka przeciwpożarowa – poznanie zasad zachowania się w obliczu niebezpieczeństw w kontaktach z żywiołami;
7. kształtowanie postawy ograniczonego zaufania wobec osób nieznajomych;
8. wyrobienie postawy zaufania wobec pracowników policji, straży pożarnej, znajomość numerów telefonów alarmowych;
9. dostrzeganie potrzeby ochrony życia i zdrowia własnego oraz kolegów.

V. Tematyka, harmonogram, cele ogólne i operacyjne zajęć:

Temat kompleksowy	Cele ogólne do tematu kompleksowego	Temat zajęć	Umiejętności dziecka
Ja w przedszkolu	▪ ostrożne i uważne poruszanie się po sali i innych pomieszczeniach przedszkolnych i placu zabaw, ▪ wdrażanie do przestrzegania ustalonych norm i zasad zachowania, ▪ zapoznanie dzieci z pracownikami przedszkola oraz z funkcjami, jakie są przez nich pełnione, ▪ właściwe użytkowanie zabawek, materiałów, przyborów oraz narzędzi, ▪ ukierunkowanie na umiejętność współdziałania w grupie, w celu rozwiązania problemu, ▪ ostrożne współdziałanie w zabawie, nie wyrządzanie szkody sobie i innym.	**Moja sala – adaptacja dziecka w nowej sali i grupie rówieśniczej**	**Dziecko:** ✓ swobodnie porusza się w sali, ✓ bawi się zabawkami zgodnie z ich przeznaczeniem, ✓ wymienia imiona kolegów, koleżanek oraz opiekunów grupy, ✓ tworzy i przestrzega normy zawarte w „Kodeksie grupy”, ✓ podejmuje próby samodzielnego rozwiązywania konfliktów, pomaga innym, ✓ sygnalizuje niewłaściwe zachowania, ✓ prawidłowo posługuje się sztućcami, ✓ orientuje się w rozkładzie i przeznaczeniu poszczególnych pomieszczeń, ✓ rozpoznaje pracowników przedszkola, ✓ szanuje pracę innych, ✓ właściwe korzysta ze schodów, ✓ uczestniczy w próbnej ewakuacji, ✓ samowolnie nie oddala się od przedszkola
		Na placu zabaw	**Dziecko:** ✓ nie oddala się od nauczyciela, ✓ korzysta ze sprzętu zgodnie z zasadami bezpieczeństwa, ✓ nie niszczy zieleni, ✓ nie sypie piaskiem, ✓ nie rzuca kamieniami, ✓ biega swobodnie bez potrącania rówieśników, ✓ nie spożywa owoców z ogrodu, ✓ porządkuje zabawki po skończonej zabawie.

		Bezpieczny przedszkolak	**Dziecko:** ✓ rozumie zasady konkursu, ✓ odczuwa radość ze zdobycia sprawności, ✓ wykazuje się zdobytą wiedzą i umiejętnościami w codziennych sytuacjach, ✓ mobilizuje siebie i innych do zdobywania kolejnych sprawności, ✓ recytuje w sposób poprawny wierszyk dotyczący bezpieczeństwa

Temat kompleksowy	Cele ogólne do tematu kompleksowego	Temat zajęć	Umiejętności dziecka
W drodze do przedszkola i na wycieczce	▪ przestrzeganie zasad ruchu drogowego, ▪ nabywanie umiejętności poruszania się środkami komunikacji miejskiej, ▪ wzbudzanie zaufania do policjanta i szacunku do jego pracy	**Na przejściu dla pieszych**	**Dziecko:** ✓ zna zasady poruszania się lewą stroną jezdni, ✓ przechodzi przez jezdnię na pasach, w wyznaczonych miejscach, na zielonym świetle, ✓ określa kolor światła sygnalizatora i jego znaczenie, ✓ demonstruje prawidłowe przejście przez jezdnię, ✓ przechodzi przez jezdnię w obecności osób dorosłych, ✓ nie przebiega przez jezdnię, ✓ nie bawi się przy ruchliwej ulicy, ✓ nosi na ubraniu odblaskowe znaczki, dzięki którym jest widoczne na drodze
		Znaki drogowe	**Dziecko:** ✓ rozpoznaje znaki drogowe i wie, co oznaczają (droga dla rowerów, stop, skrzyżowanie)
		Wizyta policjanta	**Dziecko:** ✓ zaznajamia się z pracą policjanta, ✓ zna numer alarmowy na policję i zasady jego użycia – tylko w

			sytuacjach uzasadnionych, ✓ zadaje pytania policjantowi związane z jego pracą, ✓ zwraca się do policjanta, jak do osoby zaufanej, do której może zwrócić się w sytuacjach trudnych i oczekiwać pomocy.
		Na skrzyżowaniu	**Dziecko:** ✓ wykonuje elementy do makiety, ✓ buduje makietę zgodnie z zasadami poznanego ruchu drogowego, ✓ współpracuje zgodnie w grupie, ✓ czuje dumę z wykonanej własnoręcznie pracy
		Film – jestem bezpieczny na drodze	**Dziecko:** ✓ utrwala zdobyte umiejętności, ✓ wymienia prawidłowe zachowania na drodze
		Wycieczka po osiedlu	**Dziecko:** ✓ porusza się w zwartej kolumnie zachowując zasady bezpieczeństwa, ✓ zachowuje odpowiednią odległość od jezdni, ✓ chodzi prawą stroną chodnika, ✓ sygnalizuje ręką przejście przez jezdnię, ✓ wymienia spotkane znaki drogowe, ✓ potrafi wskazać swoje miejsce zamieszkania oraz zna swój adres

Temat kompleksowy	Cele ogólne do tematu kompleksowego	Temat zajęć	Umiejętności dziecka
Uroki i niebezpieczeństwa zimy	▪ rozumienie konieczność zażywania świeżego powietrza w zależności od warunków	**Hartuj się**	**Dziecko:** ✓ codziennie korzysta ze świeżego powietrza, ✓ ubiera się stosownie do pogody, ✓ rozgrzewa części ciała, które są szczególnie narażone na

	atmosferycznych, ▪ przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zabaw na śniegu i lodzie		przemarznięcie, ✓ przebiera się w przypadku zmoczenia odzieży
		Sporty zimowe	**Dziecko:** ✓ zjeżdża na sankach w bezpiecznych miejscach, z dala od ulicy, ✓ rzuca śnieżkami do tarczy, ✓ nie ślizga się na zamarzniętych zbiornikach wodnych, ✓ wymienia skutki spożywania sopli lodowych i śniegu, ✓ rozumie konieczność odśnieżania oraz posypywania ścieżek piaskiem.
		Dbam o zdrowie, gdy jestem chory	**Dziecko:** ✓ sygnalizuje nauczycielowi złe samopoczucie, ✓ zasłania nos i usta podczas kichania lub kaszlu, ✓ prawidłowo wyciera nos, ✓ wie i rozumie, że lekarstwa może zażywać tylko i wyłącznie w obecności dorosłych, ✓ rozumie konieczność pozostania w domu w razie choroby
		Zawody sportowe	**Dziecko:** ✓ stosuje poznane zasady bezpieczeństwa podczas zabawy w grupie, ✓ godzi się z przegraną, ✓ gratuluje innym wygranej, ✓ cieszy się z uzyskanej odznaki, ✓ ma świadomość niebezpieczeństw wynikających z zabaw w niedozwolonych miejscach lub niedozwolonymi przedmiotami

Temat kompleksowy	Cele ogólne do tematu kompleksowego	Temat zajęć	Umiejętności dziecka
Sam w domu	▪ uświadomienie istnienia niebezpieczeństw związanych: ze	**Obcy puka do drzwi**	**Dziecko:** ✓ kształtuje właściwe postawy wobec obcych: umiejętność odmawiania, ograniczonego

	sprzętem gospodarstwa domowego, spożywaniem lekarstw i środków chemicznych, ▪ uwrażliwienie na nieznajomych, ▪ wdrażanie do organizowania bezpiecznej zabawy w domu i na świeżym powietrzu, ▪ rozumienie znaczenia niebezpiecznej i ofiarnej pracy strażaka, ▪ rozumienie niebezpieczeństw wynikających z zabawy ogniem, ▪ uświadomienie konsekwencji płynących z niewłaściwych zachowań (np. wychylanie się przez okno, zabawy ostrymi narzędziami), ▪ kształtowanie zachowań asertywnych	**Bawię się bezpiecznie**

			✓ potrafi w sytuacji zagrożenia poprosić o pomoc, ✓ zna rodzaje zagrożeń, jakie mogą mu grozić ze strony dorosłych („zły dotyk”, przemoc, agresja,), ✓ dostrzega niebezpieczeństwa związane oddaleniem się od miejsca zamieszkania, placu zabaw

Temat kompleksowy	Cele ogólne do tematu kompleksowego	Temat zajęć	Umiejętności dziecka
Wypadki i pierwsza pomoc	▪ zaznajomienie z pojęciem „wypadek i pierwsza pomoc”, ▪ rozumienie konieczności bezwzględnego powiadomienia dorosłego o wypadku	**Bardzo boli**	**Dziecko:** ✓ powiadamia osobę dorosłą o wypadku swoim bądź czyimś, ✓ nie zażywa żadnych lekarstw pod nieobecność rodziców, ✓ ma świadomość zagrożeń wynikających z samodzielnego zażywania lekarstw, ✓ zna podstawy udzielania pierwszej pomocy

Temat kompleksowy	Cele ogólne do tematu kompleksowego	Temat zajęć	Umiejętności dziecka
Jestem bezpieczny na podwórku	▪ rozumienie niebezpieczeństw, jakie grożą dzieciom ze strony nieznajomego, ▪ rozumienie zagrożeń wynikających z niebezpiecznych zabaw na podwórku	**Ja i nieznajomy**	**Dziecko:** ✓ nie oddala się samowolnie od domu, ✓ wymienia, kto to jest nieznajomy i podaje przykłady osób nieznajomych, ✓ wie, jakie zagrożenia związane są z przyjmowaniem poczęstunku od osób nieznajomych, ✓ unika rozmów z osobami nieznanymi, ✓ nie pozwala dotykać się nieznajomemu ✓ nie wsiada do obcego samochodu
		Potrafię bawić się bezpiecznie	**Dziecko:** ✓ nie bierze do ręki przedmiotów rozpoznanych, jako

			niebezpieczne, ✓ nie bawi się znalezionymi rzeczami, ✓ ma świadomość niebezpieczeństw wynikających z zabaw w niedozwolonych miejscach lub też niedozwolonymi przedmiotami, ✓ wie, jak zachować się w sytuacji zagubienia w lesie, dużym skupisku ludzi np. podczas festynów czy w dużym sklepie, ✓ zna zasady zachowania sprzyjające bezpieczeństwu podczas wspólnych zabaw

Temat kompleksowy	Cele ogólne do tematu kompleksowego	Temat zajęć	Umiejętności dziecka
Ja i zwierzęta	▪ budzenie szacunku i troski o los zwierząt, ▪ rozumienie konieczności unikania kontaktów z cudzymi i bezpańskimi psami, ▪ zapoznanie z pozycjami obronnymi podczas ataku psa.	**Znalazłem psa…**	**Dziecko:** ✓ nie zbliża się do przypadkowo spotkanych zwierząt, ✓ powiadamia dorosłych o znalezionych zwierzętach., ✓ nie znęca się nad zwierzętami, ✓ dokładnie myje ręce po kontakcie ze zwierzętami.
		Uwaga! Zły pies!	**Dziecko:** ✓ wie jak należy zachować się podczas ataku psa, ✓ potrafi zademonstrować pozycje obronne stosowane w przypadku ataku psów, ✓ nie prowokuje i nie drażni swoim zachowaniem zwierząt, ✓ nie przebywa w pobliżu nieznanych psów.

Temat kompleksowy	Cele ogólne do tematu kompleksowego	Temat zajęć	Umiejętności dziecka
Ludzie niepełnospra-wni, chorzy i cierpiący są wśród nas	▪ poznanie problemów ludzi cierpiących, chorych i niepełnosprawnych fizycznie,	**Oni są wśród nas**	**Dziecko:** ✓ potrafi zdefiniować pojęcie niepełnosprawności, ✓ zdaje sobie sprawę, jakie zachowanie mogą być

	▪ kształtowanie postawy wrażliwości w stosunku do osób niepełnosprawnych, ▪ motywowanie dzieci do przełamywania barier i lęku przed kontaktem z osobami niepełnosprawnymi, ▪ kształtowanie tolerancji i zrozumienia dla szeroko pojętej odmienności.		przyczyną kalectwa, ✓ toleruje wygląd i zachowanie osób niepełnosprawnych, ✓ nie hałasuje przy ludziach chorych i starszych, ✓ rozumie problemy osób niepełnosprawnych i cierpiących, ✓ potrafi pomagać potrzebującym, ✓ postrzega osoby niepełnosprawne, jako ludzi w pełni wartościowych, o takich samych potrzebach i zainteresowaniach

Temat kompleksowy	Cele ogólne do tematu kompleksowego	Temat zajęć	Umiejętności dziecka
Na wakacjach	▪ uświadomienie dzieciom sposobów na bezpieczne wakacyjne zabawy, ▪ zapoznanie z zasadami wypoczynku w różnych środowiskach przyrodniczych (nad wodą, w lesie, w mieście, na wsi), ▪ dbanie o swoje zdrowie w zależności od zmiennych warunków atmosferycznych, ▪ kształtowanie umiejętności dbania o swoje bezpieczeństwo podczas okresu wakacyjnego, ▪ uświadomienie dzieciom zagrożeń, jakie niesie ze sobą korzystanie z „dzikich" kąpielisk oraz beztroskiej zabawy w wodzie	**Nad wodą i w lesie**	**Dziecko:** ✓ nie wchodzi samo do wody, ✓ rozumie zasady bezpiecznej kąpieli (kąpie się tylko w miejscach oznakowanych i dozwolonych), ✓ nie zakłóca wypoczynku innym osobom, ✓ nie oddala się od rodziców, ✓ nie rzuca kamieniami do wody, ✓ wie, jakie konsekwencje związane są ze skakaniem do płytkich zbiorników wodnych, ✓ nie je nieznanych owoców w lesie, ✓ potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę, ✓ nie bawi się ogniem i nie rozpala ogniska w lesie

Temat kompleksowy	Cele główne do tematu kompleksowego	Temat zajęć	Umiejętności dziecka
Dziecko w	▪ uświadomienie	**Niebezpie-**	**Dziecko:**

świecie wirtualnym	zagrożeń związanych z dostępem do sieci, Internetu	**czeństwo w sieci**	✓ zna zagrożenia związane z korzystaniem z dostępu do sieci (np. wirtualny przyjaciel-oszust, złe samopoczucie, niedotlenienie organizmu, brak kolegów/koleżanek), ✓ korzysta z Internetu tylko za zgodą rodziców, osób dorosłych, ✓ nie traktuje komputera jak największego towarzysza zabaw, ✓ zdaje sobie sprawę, że świat wirtualny to świat iluzji (rozróżnienie rzeczywistości od świata wirtualnego), ✓ nie promuje zachowań agresywnych, przemocy obecnej, np. w grach komputerowych, ✓ dostrzega także pozytywny wpływ świata wirtualnego (np. rozwój myślenia, kojarzenia, wyobraźni, pogłębienie wiedzy, wzmocnienie poczucia własnej wartości, itp.)

VI. Sposoby realizacji:

1. **Pogadanki:**
   a) Rozmowa z Panem Łukaszem Sadowskim (specjalistą BHP).
   b) Spotkanie z policjantem (rozmowa na temat bezpiecznego przechodzenia przez jezdnię oraz pogadanka policjanta na temat zagrożeń mogących wynikać z kontaktów ze zwierzętami – prezentacja bezpiecznej pozycji „Żółwia”).

2. **Opowiadania, wiersze, piosenki:**
   a) Piosenka **„Pan Policjant”**

Czasem idzie po ulicy, czasem jedzie samochodem,
Ma niebieski mundur, czarny pas,
Policjanta chyba znasz.

Ref. Nasz policjant, policjant,

Czapkę z daszkiem, mundur ma,

Strzeże prawa i porządku

Nasz policjant, policjant.

Gdy na drodze ruch jest wielki, wtedy on kieruje ruchem,

Czy czerwono – biały lizak znasz?

Policjanta to jest znak.

Ref. Nasz policjant ….

b) Wiersz „Co to za niebieska postać?

„Co to za niebieska postać wszystkim dzieciom uśmiech śle?

Dba o nasze bezpieczeństwo, czy wy wiecie? – bo ja wiem.

To policjant – mój przyjaciel, twój przyjaciel i wasz też,

Który zawsze nam pomoże, Ufasz mu? Ja ufam też."

c) Piosenka „Zanim przekroczysz ulicę"

„Zanim ulicę przekroczysz, otwórz szeroko swe oczy,

Bo to bardzo ważna jest rzecz, by się na baczności wciąż mieć.

Najpierw w lewo, w prawo potem, jeszcze w lewo spójrz z powrotem,

Jeśli droga jest wolna już, swe kroki pewnie skieruj w przód.

Sprawa jest o tyle łatwa, jeśli są na przejściu światła,

One drogę pokazują, czy przechodzić informują.

Najpierw w lewo, w prawo potem, jeszcze w lewo spójrz z powrotem,

Jeśli droga jest wolna już swe kroki pewnie skieruj w przód."

d) Wiersz J. Herman „Obcy"

„Na podwórko przyszedł obcy powiedzieli mali chłopcy.

Chciał rozdawać im cukierki, obiecywał dwa rowerki,

Ale Staś i Janek wiedzą no i innym tez powiedzą,

Że rozmowa z takim obcym źle się skończyć może.

Powiedz o tym swojej mamie – ona ci pomoże".

3. **Quiz „Bezpieczne przedszkolaki”**

1) Co to jest takiego chyba zgadnie każdy. Pod nim płynie rzeka, po nim mkną pojazdy.
2) Stoją przy drodze na jednej nodze wszystkim kierowcom ku przestrodze. Obrazki na nich rozmaite czyta kierowca zamiast liter.
3) Idzie Agatka z tatą wiejską drogą, która tor kolejowy przecina. Zobaczyła znak: żółty trójkąt z lokomotywą. Dlaczego się przed nim zatrzyma?
4) Jest przy każdej jezdni po to, by chodzić po nim piechotą.
5) Idzie ulicą uczeń chwat, a na ulicy stoi znak: okrągła tarcza z obwódką czerwona, na niej stojący człowiek. Co to oznacza, kto odpowie?
6) Składam się z kierownicy, ramy i kół z oponami, może na mnie jechać człowiek ruszając nogami.
7) Niebieskie prostokąty i kwadraty mówią nam, gdzie telefon, parking czy obozowisko. Z tych znaków odczytasz wszystko.
8) Czujnym okiem, bystrym słuchem kieruje ulicznym ruchem.
9) W kostiumiku czarno-białym w ZOO ją zobaczyć możesz. Przejść przez jezdnię krokiem śmiałym także ci pomoże.
10) Choć nóg nie posiada szybko pędzi szosą, bo nie nogi, ale koła go po szosie niosą.

4. **Historyjki obrazkowe**
5. **Burza mózgów**
6. **Makieta**
   a) Bezpieczna droga do przedszkola
   b) Ruch drogowy
   c) Kącik ruchu drogowego
7. **Gry planszowe**
8. **Zagadki, krzyżówki**
9. **Zabawy integracyjne z Pedagogiki Zabawy „KLANZA”**
10. **Zabawy dydaktyczne**

VII. Literatura:

1) Bogdanowicz Z., „*Zabawy dydaktyczne dla przedszkola”,* WSiP, Warszawa 1990.
2) Bojakowska A., Fiedorowicz A., „*Program wychowania przedszkolnego. Razem z dzieckiem”*, Nasza Księgarnia, Warszawa 2000.
3) Folejewska R., Program wychowania przedszkolnego, *„Rośnij z Didasko”.*
4) Kwaśniewska M., Żaba-Żabińska W., *„Program Edukacji Przedszkolnej wspomagający rozwój aktywności dzieci. Nasze przedszkole”.*
5) Niewola D., *„Chcę być bezpieczny”,* Impuls, Kraków 2004.
6) Pelamatti L., „*Rusz głową. Jak wspierać rozwój dziecka, zachęcać je do nauki i pomagać mu budować poczucie własnej wartości”,* Kraków 2007.

Ankieta dla rodziców:

Szanowni Państwo, pragnę uzyskać informacje na temat programu autorskiego „Bezpieczny przedszkolak" realizowanego w naszym przedszkolu.

Państwa odpowiedzi będą cenną wskazówką do dalszej pracy.

Proszę o zakreślenie właściwej odpowiedzi:

1. **Czy program "Bezpieczny przedszkolak" spełnia Państwa oczekiwania?**
   a) TAK
   b) NIE
   c) TRUDNO POWIEDZIEĆ
   d) Jeśli nie, to dlaczego: …….

   ……..……

2. **Czy zadania zawarte w programie służą podniesieniu świadomości dzieci w zakresie bezpieczeństwa?**
   a) TAK
   b) NIE
3. **Czy zdaniem Państwa przedszkole poprzez treści zawarte w programie kształtuje w dziecku poczucie bezpieczeństwa?**
   a) TAK
   b) NIE
4. **Czy zdaniem Państwa przedszkole poprzez treści zawarte w programie uczy różnych form zachowania wobec przemocy i agresji?**
   a) Tak
   b) Nie
5. **Jakie jeszcze inne zadania związane z profilaktyką powinno realizować przedszkole?**

.....

6. **Gdzie według Państwa dziecko jest narażone na najwięcej zagrożeń?**
   a) na podwórku w pobliżu domu,
   b) w przedszkolu,
   c) na wycieczkach, spacerach,
   d) podczas kontaktów z nieznajomymi

Dziękuję za wypełnienie ankiety